Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטס ערשיינט
דרייטאגיג וואכענטליך
מיטוואך, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטט
פיר עסטערריך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהר 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיר'ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהר 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פ ר אנומעריר ען
אונד דער פרענומעראנדס-בערוי
פענינגס מיט דעם עסטאנדע דעם
ערסטען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פ עסט
וואימצנער בולוואר נומ. 29
וואהרן מאן אויך דיא פרענומעראנ-
דאס-בעלדער צו יעדען בעליעבע.

Nr. 113, פינפצעהנטער יאהרגאנג פעסט, מיטטוואך יז אלול התרמ"ג. Pest, den 19. September 1883.

דיא רעליגיאן דעס האסעס.

דיעזען זאנגטאג וואורדע דער אונ-גארישען הייפטשטאדט איף דער שאנגן מארגא-רעזהנג-אינזעל, איין גראסארטיגעס פעסט פעראנ-שטאלטעט, דעסען ערטרעגנים פיר דיא פעראנ-גליקטען דער אינזעל א י ש י א בעשטיממט איזט. ביא דיעזעס פעסטע וועלכעס פאן טויזענדען מענ-שען בעוזוכט וואר, לאג דער בערהמטע אונגארישע דיכטער, שטאאטסמאנן אונד הייסטאנד-דעפיטירטע מאריין וויקאי, איין פאן אהם איינגעס פיר דיעזעס פעסט פערפאסטע גערעדט פאר. דיעזעס גערעדט וואורדע מיט איינעס שטרמישען בייפאלל איפגענאמ-מען אונד וואורד אין דען דיעזען צייטונגען זאגאר אלס ליטעראטיקעל בעשפראכען.

וויר פפלעגען קיינע גערעדטע אין אינזערעס בלאטעס צו פערא פפענטליכען, וואללען עס איף דייטע נעדט טהון, אונד וואללען נור דען לעזערן מיט דעם א י נ ה א ל ט ע דיעזעס גערעדטעס פער-טרייט מאכען.

ווייא לאנגע אין דיעזעס גערעדטע, האט עסטעט דיא מענשען ליידער מעהר קיינע „רעליגיאן דער לייבע, האבען, אונד דער „רעליגיאן דעס האס-סעס" פפעפערן. דיא וויסענשאפט האט וואהל אונ-גערייכע פאטשרשטע געמאכט, אבער אין גליי-כעם מאסע האט דיא מענשענלייבע וויקרשטעט געמאכט. פיעלייכט האסען דיא מענשען אינגאנ-דער נעע אין זאך שיקליכעם מאסע, אלס עסטעט. דיא שטאאטען בעטרייבען אינגערייכע קריעגס-רוסטונגען, אים זיך געגענשייטיג צו בעקריעגען; דער ארמע ארבייטער מוס דיא דורך דען שווייס זיינעס אנגעזוכטעס ערנעגנען קריעגס אלס שטייער דער-געבען, האמט מאן געלד צו דען האסטשפיעלגען זיינען-אנאגען האבען, וועלכע מיט איהרעס דורך הונדערטע מענשען גערעדטשטרעקען. אין איינאא אללען ششترען 4 מיללאנען פאלדאטען אונטער דער איפערעד, דאס זיא דען פיהרען בעיאהען; וועלכע אבער אין וויקליכקייט נור פיר דאס מענ-שען-אבשלאכטען דא זינד. שטאאטען אונד פאלקער דאלטען אללא דיא האסטשפיעלגען אומגעגען, וועלכע אזיר נאנעגעס אינגאממען פערשלגען, אים זיך גע-גענזייטיג צו בעקעמפפען.

צו דיעזען אלטען שטאאטען-קריעגען איזט דער נאציאנאלטעטען-האס הינצוגעקעמען, איינע נאציאן האסט דיא אנדערע; ווייל זיא איינע אנדערע שפראכע שפריכט; אללא ווייל דאס בראד ביא איינער נאציאן איינען אנדערען נאמען האט, אלס ביא דער אנדערען, טוסטען זיא זיך געגענ-זייטיג האססען, טראטטערעס עס ביא אללען נאציא-נען דערזעלבע „שווייס" איזט, מיט וועלכעם דאס שווייס בראד עריזעגען וווירד.

עבענזא ווייא עס איין אינזען איזט, וועגען איינע נאציאן דיא אנדערע האסט, ווייל זיא איינע אנדערע שפראכע שפריכט, עבענזא איזט עס איין אינזען, וועגען איינע האנעפסמאן דיא אנדערע האסט, ווייל זיא נכט דעזעלבע „רעליגיאן האט; דער האנפ-ווייזען נאציאנאלטעטען אונד האנפעפסמאנען בע-הוהרט אללא נור איף דער „רעליגיאן דעס מענשענ-האססעס, וועגען איין דער אנדערען נאמען דער-גיאן אבערהייפט פערדיענט.

נון איזט איף דער נאציאנאל האנפ דעזעלבע-האמען, דער האס דעס אינען וועגען דען וויכען, דער האס דער אנדערען-פיינדע וועגען דיא אנד-גענגס-פיינדע, אללא וועלכע נוטע נאמען אונד נוטע

טיטעל, אונטער דענען דיא מענשען זיך גענענזייטיג האססען אונד בעקעמפפען, אהנע ריקזיכט דאריף, אב דער גראהאסטע זאנסט גוט אונד זיטטליך איזט; דער האס קענגט קיינען אונטערשיעד; ער איזט בלינד אונד נכטס נשטעט געגען איהן.

אין לעטצטער צייט וווערד איזט איין נייער האס אונטער איינעס נייען טיטעל איפגעערע-טען; נעמליך דער האס געגען דיא יידישע ראססע, דען מאן אנטי-סעמיטיסמוס הייסט. אלס אב דער בע-טרעפפענדע, דער צו איינער בעשטיממטען מענ-שענגאטטונג אדער ראססע גערעכנט, דאפור פער-אנטווארטליך געמאכט וווערדען קאننטע, דאס ער פאן זאלכער ראססע אבשטאממט; פאן אללען בוז-דער עריינערטען קלאפפסען דעס מענשענראפפסעס איזט דער האס געגען דיא סעמיטישע ראססע גראסטע אינזען, א איין וואהנזען!

א, הייטע וווערד דיא רעליגיאן דעס האסעס גאר ווייט פערערדט; איף דיעזע רעליגיאן האט איהרע פראפפעטען, וועלכע דוב אונד פלוגערעזע פערקינדען, האט זאגאר איהרע צישונגס-שריבער, וועלכע דען האס דער מענשען געגען מענשען ففلעגען אונד געהרען.

צו דיעזען רעליגיאנען, וועלכע דיא מענ-שען גגען אינאנדער שטיפטען, אום זיך גגענזייט-טיג צו פערניכטען, איזט נון גאר איין אינע עדר-ליגיאן הינצוגעקאممען, וועלכע שטאאטען, פאלקער, נאציאנען, קאנפעסיאנען, ריינע אונד אונ-מיג זיך גגענזייטיג בעקעמפפען, קאممט דיא עדרע אונד פערזעטצט איינעס גאנצען מענשענ-הייפען אינען שאם, דער איהן, אהנע ריקזיכט איף אללע מענשענ-אונטערשיעדע פערניכטעט.—

„וועגען מענשען אונס פערפאלגען (ואנט דער דוב-טער) פרוכטען וווער צו נאטט אונד קלאגען איהם אונזער לייד. דאך טרففפט אונס נאטططעס שטראפ-באركייט דאנד אללע אונגלאممט, זא מוططען וווער אונס אן דאס מענשען-הערץ וועגען, וועלכעס דאס אונגלק, אהנע ריקזיכט איף דיא פערשיעדענהייט דער מענשען, ליידען זאלל. וווער וואללען אונס נון אים ענען טייممערן פאן אישיא עייא שטייגע הארען, אים דעס אינען שטיין מאכען וווער אינען אלטאר פיר דיא בריודער-לייבע, דען אנדערען שטיין הארטען וווער אבער צו דעס צייגען, אים דען וועגען דאנט צו שטייגען, וועלכער דיא „רעליגיאן דעס האططעס" פרעדיגט!"

דער רוכטער הففففט, דאס אינסטו, וועגען איף עططס נאר פففלען, פففלען אנדערן, דאך דיא דאننגע ففففלנגטע צייט דאممען וווער, אין וועלכער אללע מענשען נור פאן אינגטטער בריודער-לייבע בע-זעגדט ווען אונד דאס זיא מיט שטייגען דיא פפר-גאننגע נעטططע דער מענשהייט דעזען וווערדען, אין וועלכער אייד דיא „רעליגיאן דעס האططעס גע-הففففלט אונד דיא מענשען זיך גגענזייטיג איף-גיפففففען זוططען. עס וווער דאך אינמאל דאס וואהרט דעס פראففففעטען אינטרففففען, דאס דיא לייב-טעס: דאס וווער נאטطططططط

ניי עסטעס.

איז זאלא ענערסעג ווירד פאם 16-טען סעפ-טעמבער פאלגענדעס טעלעגראפירט: אין זאלא-לאוא הערשט אונטער דער דאָרטיגען בעפאלקע-רונג אין גראסער שרעקען אונד צוויאר ניכט בלאס אונטער דען יודען, זאנדערן אויך אונטער אללען בעוואהנערן, דיא עטוואס פערמאגען האבען, זיא פערלעבטען זייט פרייטאג שטונדען פאללער אנגסט אונד באנגיגקייט. פאר איינגיגן טאגען טויבסט געמעלך אין זאלא-לאוא אין מאנן אויף, נאמענס אקאבפ, דער פאר יאהרען אים ארטע אלס זייע-בער-געזעללע בעשעפטיגט געווען, זייטדעם אבער דארט ניכט געזעהען וואהרדע. פרייטאג ערשטען גין אקאבפ אים ווירטהסהויזע אין שאלאמוער (ביא זאלא-לאוא), וזא ער איינגיג בויערן טראקטירטע, איהנען פיעל געלד פאר צינסע אונד איהנען זאגטע: אים נאהען וואלדע שטעהען 700 מאנן פאן אונזע-רער באנדע, אונד יעטצט איזט עס צייט. דאס ווייר נאנין זאלא-לאוא פערוויסטען אללען. צו דיעזעס אקאבפ געזעללטע זיך אויך דער וואלדהיטער האדו, אין שלעכטער מענע, וועלכער שאן פרידער מערהערע בויערן צור פלינדערונג אים פרייצטע, אויף דיעזע נאכריכט הין טראף דער הויפטמאנן דעס מי-ליטערס אין זאלא-לאוא דיא ערפאהרדעלכען מאסרעגעלן. ער ליעס דיא איינגענגע דעס אָרטעס אבשפערען אונד מיט מיליטער בעזעטצען. אקאבפ קאם ניכט, אבער פאם נאהען וואלדע הארטע מאן צאהלרייכע שיסס אין דער נאכט, דיא צום גראב-טען מערקען דער בעוואהנער בין צום מארגען אפט זיך ווידערהאלטען. ווער דיעזע שיסס אבגעפייערט, וויס מאן טראטץ אללער נאכפארשונגען ביז יעטצט ניכט. וואר אים וואלדע ווירקליך איינע גראבע דיי-בער-באנדע אדער ניכט— דאס וויס מאן ניכט. אם זאמסטאג וואורדע האדו אים זיינעם פערשטעקע געוואהלט; ער לייגנעטע אללעס. דאך דער קוטשער, מיט וועלכעם ער געפאהרען, נאכ אן, דאס ער מער-רערע רעוואלווער ביא זיך האטטע. ליטט ערצעה-לען, דאס זיא אים וואלדע ווירקליך מערהערע בע-וואפפנעט געזעהען.

איינע צווייטע ענערסעגער דעפעשע פאם 16. סעפטעמבער מעלדעט: אויף דעם גוטע יואליעבא, ביא פוסטא-סענט לאסלו (זאלאער קאמיטאט) וואהנט אין יידישער גרונדבעזיטצער, נאמענס שטיי-נער. אלס דיא אנזידלען איינגעבאכען וואהרען, פאר-לייס ער זאמטט זיינער פאמיליע דאס גוט יואליעבא אונד לייס נור זיינע קינבסטע צוריק. דאמיט זיא דיא ווירטשאפט בעוואהרען, פרייטאג קערטע גין שטיינער אויף זיינע בעזיטצונג צוריק, זיינע דיעזער אונד קינבסטע זאהען אהן פערוואנדערט אן, וואס ער הער צו זוכען האבע אונד זאגטען איהם נאכין קעקן; ווער גלויבטען, זיא זיינד שאן לענגסט אין פאס. לעסטינע: זיא האבען הייר נאר ניכטס מעהר צו זוכען; דאס גוט געהערט אונס, דען בריסטען — אונד אלס שטיינער אונטער דיעזעס בעזעהטען זייער דיענער אין צאָרן געראטהען, וואורדע ער פאָן דענ-זעלבען איבערפאללען אונד געשלאגען, שטיינער מוסטע זיך צוריק נאך זאלא-ענערסעג פליכטען.

איבער דיא זיד-סלאוישען קראוואללע ווירד פאלגענדעס טעלעגראפירט: אין ראיעוואיין (קראַ-אצען) האט דיא רעוואלוציאנערע בעוועגונג אין דען לעטצטען טאגען ווידער צונענאממען. אם 15. סעפטעמבער קאם עס דארט צום קאמפפע צווישען דען סאלדאטען אונד דען רעוואלוציאנערען, וואביא מעהרערע געטאדטעט אונד פערוואונדעט ווארדען. — אין דער הערצעגאווינא טויבסטע ווידער איינע 40 מאנן שטארקע גוט בעוואפפנעטע רייבער-באנדע אויף. עס זאלל דיא ווידער וועגען דער בעפאר-שטעהענען אפפענטירונג צו אינער רעוואלוציאן קאממען.

פערלאָזונג.

דער טהייס-טהאל-לאזע.

ביא דער אם 15. סעפטעמבער פארגענאמענען ציעהונג דיעזער לאזע וואורדען פאלגענדע סעריען געצאגען: אי צ׳ 479 540 595 1079 1432 1900 2483 2539 2660 3038 3421.

פאן דיעזען פיעל דער הויפטטרעפפער מיט 100000 גולד׳ אויף ס׳ 1079 ני׳ 26— אונד דער 2-טע מיט 4500 גולד׳ אויף ס׳ 1432 ני׳ 18.— פערנער געוואנגען: יע 1000 גולד׳ ס׳ 595 ני׳ 72, ס׳ 1900 ני׳ 30 81 אונד ס׳ 2539 ני׳ 36.

אויף אללען איבריגען פערלאוסען סעריען פאללט דער גערינגסטע געווינן פאן יע 112 גולד.

געשעפטסבעריכט.

פעסטערבאריץ.

קאָרן (נייא) 7.20 - 7.50 גולד.

גערסטע פוטטער-וואארע 7,25—7,50 גולד. מאלצ-וואארע 7,70—8,25 גולד.

קוקורוץ 6,45 - 6,60 גולד.

האפער (נייא) 6,35—6,75 גולד.

רעפס פער איינזטס-סעפטעמבער 1884 צו 14.25—14,50 גולד.

מעהלס ריינע (פער 100 קילאגראמם אנמעס אק, פייא אב פעסט): ני׳ 0 : 2 גולד. — קר׳. נומ׳ 1: 19 גולד. 40 קר׳, ני׳ 2: 18 גול. 80 קר׳, ני׳ 3: 18 גולד׳ 20 קר. ני׳ 4: 17 גולד׳ — קר. ני׳ 5: 16 גולד׳ — קר. ני׳ 6: 14 גולד. 80 קר. ני׳ 7: 13 גולד׳ 80 קר. ני׳ 8: 12 גולד׳ 80 קר. ני׳ 9: 11 גולד. 50 קר. ני׳ 10: 9 גולד׳ 20 קר. פיינע קליע 4.40 גולד. גראבע קליע 4,50 גולד.

הילזענפרוכטע: ערבסען אונגאריש 9,50—11, לינזען 10—15 גול. פיזאלען גראסע ווייסע 11.—11,50 גול. צווענגעל-באנען 11—11.50 גול. האנף הייזע 7.25 גול. הייזע בריין 12—12.50 גול. מאהן גרייער 28 גולד. בלויער 32 גולד.— קיממעל 26 - 28 גולד. (אללעס פער 100 קילאָ)

קארטאפפעלן צו 2,30—2,40 גולד.

שפיריטוס. נייע מעטהאדע, אים קליינען 34,75 אים גראסען 34.25 גולד. אלטע מעטהאדע 36,25—36,50 גול. פער 1000 ליטער פערצענט.

צוועטשקען: פערבישע פער אקאבער אין 21, — פער נאייטבער 20,08 גולד.

צוועטשקע גמוס (לעקווער) 17.50 גול.

צוקער, ראפפינאדע 44.50—45.50 גולד. פעליסע —43.—44 גולד. ווייפעל-צוקער 47,—47,50 גולד.

גיסס 14,50 15 גולד.

האָנינג צו —.32 גולד.

וואכס ראזענווייער צו 138 139 גולד.

וויינשטיין 56—65 גול. יע נאך קוואליטעט.

קאָפפער, אונגאריש פרימא 17.50—18 גולד.

קלעזאמען אונגאריש 48—50 גולד.

ריבאל צו —.44 גולד. פער מעטרצ.

רעפס-קובען 6,75 גולד.

אונשלעט (חלב) 50.—51,50 גולד.

פעטראלעאום 24,75—25.— גולד.

שאפפלל. אין פאריגער וואכע וויידרען 12300 שטיק פרישעדעער נאטשונגען פערקויפט. אונד צוואר: דייטשיאללעגע 2.40 - 2.80 גולד׳, באטשקער אונד באנאטער 2.60—3 גול. פער פאאר. פערבישע פאריעהרונג 130—134 גולד. דיעסיעריגע קאפלאקען 80—90 גולד. פער 100 שטיק. טירקישע, מאצעדאנישע אונד באסנישע 48—50 גולד. פער 56 קילאָ. (אללעס פער 2 פערצענט ראבאטט)

לאמפפלל, באנאטער צו 80—85 גולד, דייטשיאללעגע לייכטע 40 — 50, שווערע 55—65 גולד. (אללעס פער 102 שטיק

נאיפפלל פאריעהרונג צו 54—56 גולד.

קיטפלל: שווערע 140—160 גולד.— לייכטע צו 75—80 גולד. פער 100 שטיק.

הייטע פער 100 קילאָ, טראקענע אונגאריש אנסענגהייטע — קילאָ צו 100—105 גולד.— דעסטע קור-הייטע — קילאָ 100 105 גולדען פער פאאר. - ראסהייטע 12—14. גולדען.

לעדער. נעפאקטעס פפונדלעדער פאן 24—27 ק׳ 166—172 גולד. אינמאל פערזעטצע טערצען פאן 10—15 קילאָ 162—165 גולד. צווייטאל פערזעטצע טערצען 16—18 קילאָ צו 163—165 גולד. אונד דריטאל פערזעטצעס טערצען 20 21 קילאָ 165 - 167 גולד. — אבערלעדער: קור-הייטע נעמערבטע 5 — 6 קילאָ 225—245 גולד. נעצאנגע 5—6 קילאָ 215—230 גולד.

קאלבפפלל. נעמערבטע 6—8 קילאָ 365—380 גולד. בייזע 9—12 קילאָ 425—445 גולד.

שאפפווילל. אין פאריגער וואכע וואר דאס געשעפט גוט, עס וויידרען 1300 מטרצ׳ פערקויפט. אי צ׳ מיטעל איינשיר פיר קאמם 80—84 גול. פעהלרהאפטע פיר קאמם 70—72 גולד׳. פעהלערהאפטע אונד פעהלער. פייע איינשיר 60—64 גולד. (אללעס פער 56 קילאָ)

ווייזענרבריזע.

ווייצען, פערקויפט וויידרען 20000 מעטרצ פייזע. אונגאריש-ווייצען 77—82-קילאָ 10,80—11,15 גול׳ פער מעטרצענטנ.

לאטטא-ציעהונג פאם 15. סעפטעמבער 1883.

בודאפעסט	31	88	27	8	9
לינץ	79	54	9	64	61
טריעסט	15	23	49	32	20

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר״ר ריין.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

ווייצען (נייע)	קוואליטעט פר. הקקאל.	פער 100 קילאגראמם	פרוכט	קוואליטעט פר. הקקאל.	פער 100 קילאגראמם
נאדר-אונגאריש	75	. .	קארן	70	7.35 — 7.60
" "	76		נעקסטע מאלץ	62	— —
" "	77	9.55 — 9.60	פוטטער	62	7.25 — 7.50
" "	78	9.65 — 9.70	האפער	40	6.65 — 6.85
" "	79	9.75 — 9.80	קוקורוץ באנאטער	75	6.65 — 6.75
" "	80	9.85 — 9.90	אורדינר	73	6.60 — 6.65
" "	82	9.95 — 10.—	רוגען	—	7.25 — 7.—
פעסטער-באדען	75		ווייצען	פער העקטאָ	100 קילאגראמם
" "	76		"	"	—
" "	77	9.80 — 8.75	קוקורוץ	"	—
" "	78	9.90 — 9.85	נעקסטע	"	—
" "	79	10.05 — 10.—	האפער	"	6,65
" "	80	10.15 — 10,10		"	—
" "	81	10.25 — 10.20	רעפס	"	—
טרייס	75		זאק-מעהל		קר. פל.
" "	76		נעסטער	0	20 —
" "	77	9.90 — 9,85	"	1	19 40
" "	78	10.— — 9,95	דער זאק	2	18 80
" "	79	10.10 — 10.05	צו 100	3	18 20
" "	80	10.25 — 10.20	קילאגראמם	4	17 —
" "	81	10.35 — 10.30		5	16
ווייסענבורגער	76		מיט זאק	6	14 80
" "	77	9.80 — 9.75	פרייא באהן	7	13 80
" "	78	9.90 — 9,85		8	12 80
" "	79	10.05 — 10.—		8½	11 50
" "	80	10.15 — 10,10	שפיריטוס: אלטע מעטהאדע פערסעטצט		35 25
" "	81	10.25 — 10,20	" " נייע קאיזאפפעל		34 —

קורז-טאבעללע פאם 15. סעפטעמבער.

געלד-קורז	קר.	פל.
וולנסי-אסיגנאטען	—	—
דוקאטען	5	67
כסעדליכע-אונגאריש 8 גולדען גולד.		
שטוק (20 פראנקס)	9	51
נאפאלעאנס	9	51
דייטשע ריינסבאנקנאטען	58	50
20 מארק-שטיקע	11	71
מאפיר-רובל	1	18

לאזע.		
1854-ער 4-פרעצענטיגע שטאאטס-לאזע	—	120
1860-ער " באנען	—	133
דעססע " האלבע	—	139
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	—	167
דעססע " 50	—	167
לאמא רעטצענשיינע	—	37
פרעדיקאנדע	—	4
קרעדיט-לאזע	—	168
קלאר-לאזע צו 40 גולדען	—	38
אונגאריש-אויסגעבע-פאפיר-לאזע	—	108
אונגאריש לאזע	—	21
קרעדיטוס לאזע צו 10 גולדען	—	17
קאלנער לאזע " 20 "	—	18
אלגעמיינע לאזע " 40 "	—	38
אלגעמיינע לאזע " 40 "	—	38
וויזלאס לאזע " 10 "	—	20
מאלס לאזע " 10 "	—	51
וואלצבורגער לאזע " 20 "	—	22
סט.-גענאאיס לאזע " 40 "	—	46

לאזע.	קר.	פל.
סטאנדלים לאזע צו 20 גולד.	—	22
פרוססער לאזע " 100 "	—	126
דעססע " 50 "	—	64
וואלדשטיין-לאזע " 20 "	—	27
ווינדישגרעץ " " 20 "	—	29
אונגאריש-דרעסנער-לאזע צו 100 גולד.	112	50
פרעמאנט-לוז	109	70
ווינדישגרעץ.	123	—

ווערט-פאפיערע		
אונגאריש גאלדרענטע 6%	119	10
דעססע " צו 4%	87	27
אונגאריש אפטיר-רענטע	85	87
אונגאריש ווינדישגראטזקאנען	99	30
מעטשעק באנאטער	99	75
דענגענבורגיש	—	99
נאלציש	—	99
בוקאוינא	—	98
אונגאריש אייזענבאן-אלגעמיין	138	—
וויינבערגער אלגעמיינע אלגעמאנען	97	—
פאנדשיינע דער אונגאריש באנען		
דרעדיט צו 5 אינדאלט פערצענט	101	—
דער אונגאריש הויפטשטעדט באנק צו 5½ פערצענט	101	75
דער אונגאריש אללגעמיינען באנען		
דרעדיט-אנשטאלט צו 5½ פערצענט	98	50
דער אסט-באנען	97	—
" נאר-אסט-באנען	155	—

Eigenthümer und verantwortlicher Redakteur: M. REIS.

Budapest, 1883. — Druck, v M. Burian Waitznerboulevard.

מעהר־הונדערט־עהרינען רוהם אונגארנס דורך אירהע שענדליכען אומטריבע. איך האבע, דאס דיעזע אונגלויקליכע בעוועגונג בערייטס ערלאשען איזט. דאס פאלק וואר איינע צייטלאנג פאן דעם גאנט־סעמטשען נעפאנגען בערייטס, גונסעהר איזט אונזער פאלק ווידער גיטטערן געוואָרדען אונד ווירד זיך פאן דען רוכלאזען העטצערן גיכט מעהר צו שטראוויהרען האנדלונגען פערלייטען לאסען. וואָ דיעס נאך גיכט דער פאלל זיין זאלל־טע, דא מוס עס יעדע בעהערדע אלס איהרע הייליגסטע פפליכט ערקאנטען, דיעזעס טרייבען דורך שאנונגסלאזע שטרענגע אין ענדע צו בעריישען. ווי זעהען נור דיא אומטריבע אין קראאצען, דיא קינגען גערינגערען צוועק האבען, אלס דיא גענג־ליכע לאזרייסונג פאן אונגארן! — אום זא מעהר מיסען וויר אונגארן אללע דיעפפעללונגען אום־טרעבע פערדאמטען אונד אום אללען קרעפטען צו אונטערדריקען וזכען, דאמיט נעמאנד אן זייער פערזאן אדער זיינעס פערמאגען איינע שעדיגונג ערליידע! — דיא רעדע וואורדע מיט אללגעמיינעס „עליען־ריפ" איפגענאמען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (אויס יעדעס „שגעון קאנן איין „בלבול" ווערדען) אים פיפ־קרבען ווירד דעם „פעסטער ללאד" פאלגענדעס בעריכטעט: אנגעטאן אבענדס העטטע דיא איזאאזע איינעס האלבפערריקטען בויערן־ווייבעס אים דעם בענאכבארטען דאפע פאטאטש הער באלד איינען יודען־קראוואלל הערפאר־גערופען. זיא ערשטען געמלך פלאטצלך מיט איינער בעגלייטערין אים דעם פלאטצע, וואָ דיא אבסטלערינגען אהרען שטאנד האבען, אונד ערצעהלטע פאטט אטהעמלאז פאר שרעקען, דאס זיא צוועטשקען צום פערקיפען הערוטגעטראגען, ביא וועלכער גלעגענהייט זיא אין איין הויז קאם, וואָ לויטער יודען וואָהנען. אלס זיא נון דיעזעס הויז פערלאסען וואָללטע, פאנד זיא דאס טראר אבגעשפערט. עס וואר איין גרינ, דאס אהרע בענלייטערין עבען דאצו קאם אונד זיא אים דעם האפע פיהרטע, דא דיא יודען זיא זאגטע געוויס אבגעשלאכטעט העטטען: — דיעזע איזאאזע בעווירקטע איינע נראסע אונרוהע אונטער דען צייגען אבסטלערינגען, דיא נונמעהר דיעזע שוידערגעשכטע נאראללען זיטען ליס ערצעהלטען, דאס פאלק ראטטעטע זיך בערייטס צוואמען אונד עס העטטע ליכט איין פיהרבבארער יודען־קראוואלל צום איסבריכע קאמען קאנגען. דאך דער שטארק־הייסטאנד, דער הייפאן ערפיהר, ליעס שנעלל דאס ווייב פאר זיך פיהרען, וועלכעס יעדאך איך דאס הויז דער שווייגער־מוטטער גענצלך צו פערלאסען, אונד דא קאנטע זיא ווייטער נאר נוכ מעהר דאס בענער־מען אירהרס שווייגעריאהנס בעגאנגען. פיהיא אפפען. דיים מיסטע זיך נון פערשטעללען; מיסטע זיטע מיינע צום באוגן שפיעלע מאכען אונד זיך זא פערהאלטען, אלס וועגן דיא פאן גאנט נוכסם וויסטע. — דאך דאנטע פיהיא אפפען. דיים נאך אימטער אן דיא מאנליכקייט אייגע שווייגע.

עס מיסטע אויך אין לייכסטע זיין. דעם פיהסטען קאינסקי איינע פאללע צו שטעללען. ער וואר אין לייהנע שאפטליכער שפיעלער אונד ער בייכטע דאהער באארעס נעלה, אים זיינע ליידענשאפט צו בעפיהרינען. קאמטס ער אינמאל אין דיא קלייגן דעם שפיעל־טיפעלס, זא ווירד ער זיינע פיהיא פערגאנגלעפסטען, אונד דיא מיטטער קאנגטע איינען טהייל דעם פערלאיינען באדענס וועדערע נעווינגען, אונד דאס ער דאס פערמאגען פיילענגס אנגעריפפען, זא קאנגטע זיא צווייטען מאכטע אונד אהרען שווייגע. געוואהן מעכטען, דעם פיהסטען אהרע פיהיגע אונד אין נאך אהרעס ווילליגן לענקען. ער וואגטע נוכס דיעזע קאינסקי, מיט וואס פיר אייגעס נענגער ער צו טהון האטטע.

אין דער פערגע דאטע זיא דיא מוטיק אייגע דעס אבגעשע־נאללע. באראטע אפפענהיים מאכטע זיך נון אויף דען וועג נאך, זיא האבען פא פיהיגע־נעשיא אונד דאס אויפגעגאנגען דער טעגער — אונד דיא ווייבע פיהיא, וועלכע אלל דיעזע אבגעשע אנגעפהאלטען וואהרען, בע־גיטטעט נון דען אבגעטען דעגיזלכען, דא דאך יעדע אן דיעזעס טאגע, וועלכע אהר נאכטער פיהיגע אנגעטאן זיין אללטען, גליקליכער וואר, אלס זיא.

באראטע אפפענהיים טראט אין דען טאגע־וואל דאס הויז שווייגע־מוטטער נענצלך צו פערלאסען, אונד דא קאנטע זיא ווייטער נאר נוכ מעהר דאס בענער־מען אירהרס שווייגעריאהנס בעגאנגען. פיהיא אפפען. דיים מיסטע זיך נון פערשטעללען; מיסטע זיטע מיינע צום באוגן שפיעלע מאכען אונד זיך זא פערהאלטען, אלס וועגן דיא פאן גאנט נוכסם וויסטע. — דאך דאנטע פיהיא אפפען. דיים נאך אימטער אן דיא מאנליכקייט אייגע שווייגע.

עס מיסטע אויך אין לייכסטע זיין. דעם פיהסטען קאינסקי איינע פאללע צו שטעללען. ער וואר אין לייהנע שאפטליכער שפיעלער אונד ער בייכטע באארעס נעלה, אים זיינע ליידענשאפט צו בעפיהרינען. קאמטס ער אינמאל אין דיא קלייגן דעם שפיעל־טיפעלס, זא ווירד ער זיינע פיהיא פערגאנגלעפסטען, אונד דיא מיטטער קאנגטע אייגען טהייל דעם פערלאיינען באדענס וועדערע נעווינגען, אונד דאס ער דאס פערמאגען פיילענגס אנגעריפפען, זא קאנגטע זיא צווייטען מאכטע אונד אהרען שווייגע. געוואהן מעכטען, דעם פיהסטען אהרע פיהיגע אונד אין נאך אהרעס ווילליגן לענקען. ער וואגטע נוכס דיעזע קאינסקי, מיט וואס פיר אייגעס נענגער ער צו טהון האטטע.

אין דער פערגע דאטע זיא דיא מוטיק אייגע דעס אבגעשע־נאללע. באראטע אפפענהיים מאכטע זיך נון אויף דען וועג נאך, זיא האבען פא פיהיגע־נעשיא אונד דאס אויפגעגאנגען דער טעגער — אונד דיא ווייבע פיהיא, וועלכע אלל דיעזע אבגעשע אנגעפהאלטען וואהרען, בע־גיטטעט נון דען אבגעטען דעגיזלכען, דא דאך יעדע אן דיעזעס טאגע, וועלכע אהר נאכטער פיהיגע אנגעטאן זיין אללטען, גליקליכער וואר, אלס זיא.

באראטע אפפענהיים טראט אין דען טאגע־וואל אין דיא אירע מאכטע מיט דעם דאפפרינגער אונד אירהרן שווייגעריאהן מיט דער מאכטע דיעזעס דאפפ־ינגעס מאנגען. דא ווייכטע ווידער דאס מיטטעלליכע געפיהל: זיא זאך אירע מאכטע, וויא שאן זיא זיך אין דיעזעס מאנג־אללע דער אבגעשע אומגעגאנגען: זיא זאך אירהרן שווייגעריאהן, דען פיהסטען, וויא ליעבהאלט אונד אבגעשלאגען ער מיט דעם בייגעגעבענען מאנגטע — אונד זיא וואר פיר דיעזען אונגעגלוקליכ בעהרעגסטע. אלס קאינסקי זיא ערבליקטע, אייליגט ער מיט אייגעס דערצ־ליכען נייס אויף זיא צו — אונד דא וואר זיא נאנזן נע־פאנגען. עס קאם אירר דער נעדאנקע, דאס זיך מאנגטע־שיס: דאס זיא זיך נור איינגעבילדעט, דאס דער פיהסט זיא ליעבע, דאס אבער אין דער נאנגען זאכע נוכסם אויס.

XII

קאמטער.

דיא ערסטע מאמענט נאך אירער דאכטיגע וואר־ען דעם יונגען מאאר קאינסקי אונד פיילנג וויקליכע דאנג. מאמענט, קאינסקי פערליעס זיין יונגע פיהיא נוכ אייגען איינגענליק זיא וואָרען נאך אכט מאנען מיט פיהיא אפפען. דיים נאך זיין צווייקעקערס, אונד דער נראסע מאלאסט פיילטע זיך מיט פיאליכקייט פיהיגען. דער נראסע דאך וואר מאם נעפראפפעל דער פפעדדע, מאם היז. אונד דער־נעדען דער שטאלל־קנעכטע אונד קוטשער בעלעגט. אין דען שטאללונגען שטאנדען אכט וואגען־פפערדע. צווייא שאנע קלייגע ענגליש פפערדע, וועלכע פיר פיילנג בע־שטימט וואָרען. ערדען מאָרגען מאר דעם פיהיטשיק מאכטע דאס יונגע מאאר אייגען שפאציער־ריטט, אונד פיילנג וואר גליקליך, דען פיהסטען נעגען זיך ריטטען צו זעהען, דאנן קאמען זיא נאך הייטע; מיטטער אונד מאכטער אונד־טען גיליכסטע זיך; מאן פיהיטשיקע צוואמען אונד וואר גלילך.

דער פערדאכט דער פיהיא אפפענהיים האטטע זיך נאך אונד נאך בעשווייכטיגט; זיא זאך אירע מאכטער אין נראסטער גליקזעליגקייט אונד אירר שווייגעריאהן צוויפפעלט דאס אללאלל דיא אפפאלליגע אייפיפסוכט. אלס אירע מאכטע אין דיא אפפאלליגע אייפיפסוכט אין אללען ווייגען בעגעגענונגען צו אירר דיא אפפאלליגסטע אייפיפסוכטיגע.

מיטעלבייס אונד זיין ווייב האטטען זיים אירערע דאכטיגע ווייגען פערלאסטען אונד הילטען זיך אין אטאלינען אייגע פאנגנס בייפפע אן מאראטע אפפענהיים דיייטפטען אייגע הוזע אונד צופרידענהייט; פאנגנ ריכטטע דיא נטע אירהרס מאנגעס אונד שרעב אונטער אנדערס: „עטעט זעהר אך עיסס, דאס דיא ווייבע דיא בעטטען עדע־מענער הינ־ן מאראטע אפפענהיים דוריפפע אלזא גליכען, דאס דיא אן יונגעס דאכטיגס־אבענד נור איינען מאנגן מרהיים האטטע.

עס וואר אלזא ווידער אללעס גוט. פיילנג נאב דער פיהיא אייגע אלזא גלאר איז; אבער דיינע פיהיא וואר ווייך, דער פיהסט האטטע ווייגען הוזוהאלט פערשיעדע דרייט אייגענרינטעס; אללעס, וואס נור דער יאפפענהיי־מעטטע ווינסטס ערוגגען קאנן, האטטע ער בייא זיך אלס נעוואהנהייט אייגענפיהרט. מערמאלס אין דער וואָגע וואָרען נראכטיגע מאהלצייטען פיראנשאפלטעס, אן דע־נען מאראטע אפפענהיים, וועלכע אן דאס ווייטע אונד אר־בייטאט לעבען נעוואהנט וואָר, נינס פרילנגאסטן. דאך פיילנג, וועלכע זיך פיר דען עפפאפנגס־אבענד שאן הע־ווינסטעטע, בעווינסט אומטער פאר דער מאהלצייט דיא מוטטער, אים זיך פאן אירר בעייאונדערן צו לאסטען.—

(פאָרטעטצונג פאָלגט.)

דרייא פאללע מאנע דיערטע דיעזע פורכט-בארע ערד-רעוואלוציאן (אם 25-טען, 26-טען אונד 27-טען פארגען מאנאטס), אונד אלס אם 4-טען טאגע דיא זאנגע, וועלכע ביזהער דורך דיא אשענ-וואלקע גיכט דורכדרונגען קאנגטע, ווידער איבער יאוא אויפגעגאנגען, ציינטע דיא אינזעל אין גאנץ פערענדערטעס בילד. דארט, וואו דיא פליססע אינס מעער מינדען, זאה מאן גראסע מאסען פאן לייבען דער ערשלאגענען מענשען אונד טהיערע, פאן לא-ווען, טרעגען אונד שלאגען, וועלכע אים דעם אינ-נערן דער אינזעל דארט אנגעשווממט וואורדען. דאס מעער ציינטע זיך בערעקט מיט אונמאסען פאן פישען אונד זעע-טהיערען. דיא צאהל דער מענשען וואר, וואו בעריטס ערוועהנט, איין הונ-דערטטויזענד געשעטצט — איינע וואהרהאפט גרו-זאנ-ערגענדע ציפער!

דאו וואר עס ווייערער איינמאל, דאס דיא נא-טור-קרעפטע אהרע אונבעצווינגבארע הערר-שאפט איבער דען מענשען אין פורכטבארער וויז אן דען טאג לעגטן. ווער זינד צוואר שטאלץ איף אינזערע גיסטיגען אונד מאטעריעללען ערונ-גענשאפטען, איף אינזערע ערפינדונגען, ווען אבער דיא נאטור געגען אונס ווטהעט, דא זינד אללע אינזערע ריעזען-ווערקיגע קונדער-שפיעלע. דאס גראסטע מעערעס-שיף, דאס זא שטארק אונד קונסטפאלל געבוט איזט, קאנן פאן איינער שטארקען מעערעס-ווללע פערניכטט ווערדען, אין שאפט-לאנד וואורדע ערסט אונלעגנפט איינע איזענבאהנ-בריקע, דיא מאן פיר דיא שטערקסטע דער וועלט-געהאלטען, פאן איינעס ווינדשטאסע זאמפט איינעס פאללען איזענבאהנ-צוג אין דיא טיעפע דעס וואס-סערס געשלייודערט!

ביא באטאוויא (הויפטשטאדט דער אינזעל יאוא) לאג אין דייצענדער ארט, וועלכען מאן „אהנע-זאהרגען" גערהיסען, ווייל 22 האללענדיש מיללאנערע דארט אהרע שאנסטען דיזער דאט-טען — אונד דיזעער ארט איזט דורך דאס ערד-בעבען זאמפט דען איינוואהנערן גענגלך צו גרונ-דע גענאנגען. —

בין עטצט האט עס געהייסען: דיא פייער-שפייענדען בערגע זיינן דיא „זכרהייט-ווינטלע" דער ערדע; דאס הייסט, וועגן דאס אונטעראירדישע פייער צו גראב ווירד, זא ניממט עס איינען הוהנען איינגאנג דורך דיא פערשפייענדען בערגע, וואורד דער ערד-באלל פאר דעם צערפלאטצען גערעט-טעט ווירד. אונד גון האבען 16 זאלכע זכערהייטס-ווינטלע איינע גאנצע לאנד-שטרעקע מיט דורש-ווינדענד מענשען פערניכטטע.

דיא צערשטארטע אינזעל איזט אונגעפעהר זא גראס ווי אונגארן. דיא פערשפייענדען בערגע

מיט דעם איבריגען גבירגע שטעהען זא ווי הער דיא קארפאטען. גון דענקע מאן זיך דאס קארפא-טען-גבירגע פערשפייענד גענגען דאס פאלבלאנד גבירגטעט, אונד דענקען ווער אונס הייצו נאך דאס איפברוזענדע מעער — אונד ווער קאننען אונס אנ-גהערונגסווייזע, איינען בענרייף פאן יענער שרעק-ליכען פערוויסטונג מאכען!

דיא אנטי-סעמיטישען אונרוהען.

איס זאלא-ענגרסען ווירד פאם 17-טען דיע-זעס טעלעגראפירט: שטאאטס-אנוואלט יעסענסקי איזט ווידט זאמסטאג נאכמיטטאגס אין שאטאר אונ-אונטערבראכען מיט דען ערגענצונגס-אונטערזוכונ-גען אין אנגעלעגנהייט דער דארטיגען יודענ-פלינדערגענגען בעשעפטיגט. דא דיא פלינדע-רונג בעריטס אם 29-טען איינוסט שטאטטגעפונ-דען, זא פאללט עס הייטע נאטירליך שאן זעהר שווער, אללע מיטשולדיגען, נאמענטליך אבער דיא רעדעספהרער ביא דיזער פלינדערונג איינפיג-דיג צו מאכען, זא פיעל איזט בעשטיממט, דאס אל-לעס גענוגעל איס דען בענאכבארטען ארטשאפ-טען אם 29-טען איינוסט אין שאטאר אזיאממענג-קאממען, אום דיא שאן פריהער פעראבערעטע יודענפלינדערונג געמיינשאפטליך דורכצופיהרען, אין שאטאר אונד אין פיסטא-סענט-לאפלי גינגען דיא קלייג-ריכטער אם 28-טען איינוסט פאן הייז צו הייז, אום צו ערמאהנען, מאן מאנע וואפפער אין בעריטשאפט האלטען, דא דעם נאכטס פיער איס-בעגען ווידער, זא זעהר וואהרען דיא ארטסבע-הארדען פאן דער אים פאהרהיגען פעראיינבארטען יודענפלינדערונג אינטערריכטעט! אם 29-טען וואר-דען איך דיא יודען פאן דער איהנען בעפאלשטע-הענדען געפאהר אין קעגנטנים גזוועטצט. זא פער-לעסען אין אללער אילע דען ארט, אלל אידר האב אונד גוט צוריקלאסענד. אין יידישער אינשענער, דעסען פאמיליע בעריטס זיט 100 יאהרען אין דער גאנצען גגענגער אן דאהער אכטונג ששאנד, ערזיכט דען שטהלריכטער, דאסס דאס מיליטער אים ארט פערבליבען מאנע; דאך דיעזער גלייבטע דאס נאכדעם דאס „שטאטאראיים" פערקינדעט וואורדע, גענאמאנד זיך איינען קראוואלל ערלויבען ווערדע. דאס מיליטער צאג אב — אונד אבענדס וואורדע טראטץ דעם „שטאטאראיים" דיא יודענפלינדערונג דורכ-געפיהרט. דיא אינוואהנער פאן שאטאר לייגגען אללע איס הארטנעקיגסטע, אן דער פלינדערונג טהייל-ننאممען צו האבען, אדער אבער איך נור איינען דער פלינדערער צו קאننען, זא בעריישטען, ניכטס געזוועהען צו האבען אונד ניכטס צו וויסען. — געסטערן וואורדען אין שאטאר פאר דער קורצע

צוויי דראה-בריעפע איינגעגאנגען אונד דער בע-הארדע צוגעשטעללט. דער איינע איזט פאן „פראנץ דיאללא שאמאדי", דער אנדערע פאן „גרעגיר לא-איש שאמאדי" אינטערצייכנעט. אין בריעפען ווירד גערדראהט, דאס יעגען דיא וועגען דער שא-טארער יודענפלינדערונג פערהאפטעטען ביז 15-טען אקטאבער גיכט איף פריען פום געזעטצט ווערדען זאללטען, זאוואהל דער ארטסגיסטליכע, אלס „יודענ-פריינד", ווי איך גראף פעסטעטיטש, אלס „יודענ-קאנג", פערגעבר דער ריכטער אונד דער נאטער „געשווארן" ווירדען. איבערהיעס ווירד אין דיעזען בריעפען מיט אינפערגליבליכער פרעכהייט איך גגען זיינע מאיעסטעט דען קאנג געשיפפט, ווייל ער עס ניכט צוגעבען ווילל, דאס אללע יודען איינגעראטטעט ווירדען! — דיעזע אין זאלא-ענגע-סענ זעלבסט וואורדע איינע גראסארטיגע בירגער-וואכע געבילדעט, אין וועלכע יערע, דער נאך ניכט 60 יאהרע אלט איזט, איינטרעטען קאנן. ווירד עס דיעזער בירגערוואכע געלינגען, פיר דיא איפרעכט-האלטונג דער רוהיג איינבלייבענד זארגע צו טראגען, דאנן ווירד דיא שטאדט-בעהארדע דען רעגיערונגס-קאממיססער ערזוכען, איינען טהייל דעס מיליטערס צו ענטפערנען, דא דיא איינהאלטונג זאפיעלער סאלדאטען פיר דיא שטאדט זעהר דרינגענד איזט.

— אין זאלא-לאוא וואורדע געסטערן איינע טאגלאה-נערן פערהאפטעט, ביא דער פיעלע וואארען גע-פונדען וואורדען, דיא פאן דען דארטיגען יודענ-פלינדערגענגען הערריהרען, ביא אהרער פערהאפ-טונג זאגטע זיא: „נון, וועגען איך ליידען מיס, זא ווערדע איך דאפיר זארגען, דאס איך אנדערע ליי-דען זאללען!" — עס איזט אللא האפפנונג פאר-האנדען, דאס עבען דיעזעס ווייב אللע מששולדי-גען ביא דען פלינדערונגען אין זאלא-לאוא אנגע-בען ווירד, דאמיט עבען ניכט זיא אللיין, זאנדערן איך אנדערע ליידען זאللען!

איס נייטיא ווירד בעריכטעט, אינזער ווייצ-געשפאן גראף לאדיסלוס בערטאלד ריכטעטע ביא דער יינגסטען קאמטאפס-קאנגרעגאציאן אינע אנשפראכע אן דיא פערזאמלונג, אין וועלכער ער אינטער אנדערעס זאגטע: „בעפאר ווירד צוריק ארבייט שרייטען, מיס איך יענער טרוריגען פאפפללע ער-ווערגען, פאן דענען ליידער איך אינזער קאמטאפס ניכט פערשאנט געבליבען, איך גלייבע דיא אנטי-סעמיטישען קראוואللע, וועלכע אין אינזערעס לאנ-דע בעריישט זא פיעל אונגעהייל אנגעריכטעט האב-בען; אינזער לאנד וואר ניט אחר-הונדערטען בעריהמט ווגגען דער פרעלינאזען דולדזאמקייט אונד ווייל עס פיר דיא פייהיס אللער בירגער, אהנע גלייבענס-אונטערשיעד, צוקעמפפט; נון קאמ-מען דיא אנטי-סעמטען אונד שענדען דיעזען

פאלליעטאן.

איינע מיש-עהע.

(15-טע פארטיעטצונג.)

„אנדראנקאיע שלאגנע! (דיעזע מדאמע אפפענהיים) אונד דוא האסט מיך ניכט צוויארנט, וואלאנגע עס נאך צייט וואר; יעטצט איזט נור נאך איינע שווידונג מאגליך."

„אבער פיללינג ליעבט איהן?" וואנטע פאנני.

„אבער וועגן איך אחר דיא וואהרהייט זאגע? דאך איך פיהלטע, דא קאننטע דראהן שטערבען. אך, פאנני! בעדענקע, וואס איך דיר צוויעען בין! לאסטע דאס פער-גאנגענע פערגאנגען זיין אונד ריכטע אייגע אינאבערשטיי-ליכע שראנקע איף צווישען קאינסקי אונד דיר. וועגדע דיך דייגעס מאننע ווידער צו: דיא וואللטעסטע וואכען ניכט מיט איהם גדהען; עס וואר וואהרזיהן, וועגן דוא דיך פאן טיעפלבליים עגטפעפרנסט, ווירסט דוא דאנן אומסער אן קא-ווסקי דענקען — אונד דוא ווירסט גון דען גאנטטען מיינער טאכטער ביטען!"

„אָ! דוא דענקען נור אומסער אן דוא. פיللינג אונד וויעדער פיللינג! אונד איך? לעבע איך ניכט? בין איך קיין פיللענדעס ווייען? דאכע איך ניכט איך איין דעכטגللיך, לוך צו ווערדען? אונד דוא וואللען, דאס איך מיך אפפע-ען, דאס איך מיך דעזוס מאننע הינגעבע, דען איך ניכט לעבע, דער מיר שיעקען אונד אכטונג אינפלאסט?"

„אונד דאס דאנקע דוא מיר אינגע שווידען נאך דער טריאונג! עטצט וויللסט דוא דיך עטוא שווידען אונד איינען שקאנדאל דערפאהרען, אונד וואס דאנן דיין, ווען דוא געשווידען ביסט? — אין מיינעס הויז קאننסט

דוא אלס געבענדיגللעין מיינער טאכטער ניכט פערבליבען. אינדעסען, מיין קינד, גלייבע מיר, געבעטע דיינעס הערצען שווייגען, אונד נעהאלטע דער פערגנאגס. דיין מאנן איזט אין נוטער, שווייער מענש. ווענן דוא אירען איך ניכט לייגען קאننסט, זא ווירד ער דיר אכטונג אבגעווינגען."

„אונד וואס פיר אין לעבען וועדערע איך פיהרען?"

„דאס איינער עכטשאפפענען פרייא. דייא איינע פרייע נאטטען; דוא ווירסט דאנן מיטטטער ווערדען אונד ווירסט גון „עטטעס זיין!" — אللא קיין ווארט מעהר הערינגער!"

פרייא אפפענהיים אפפנעטע דיא טהיר אונד ריף דען טיעפלבליים.

טיעפלבליים, דעططען צאהלן דורך דאס לאننע וואר-טע אבגעקלאפט וואורדע, טראט גון נעפאططט אין, אונד מיט דאמע אפפענהיים וואמטע איהם מיט פעططער שططמע; טיעפלבליים: גון אוטט אللעס איططגעקלערט. דיא דאבען ניכטס צו פירכטען פאר אللעס. וואס דיא אططططططע דיא בריططען ניכט איططערطططططط